

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАН“
виносить: в Австро-
нії:
на цілий рік . . . . . 24 К
на пів року . . . . . 12 К
на четверть року . . . . . 6 К
на місяць . . . . . 2 К

За границею:

на цілий рік: зі щоденною ви-
силкою 7 доларів або 14 рублів;
з висилкою двічі в тижні в до-
ларів або 12 рублів; з висилкою
що суботи 5 доларів або 10 руб.
Поодиноке число по 10 сокатів.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадницї ч. 98.704.

РУСЛАН

християнсько-сусільний дневник.

„Вирвеш ми очі і душу ми вирвем: а не возьмеш милості і віри не возьмеш,
бо руске ми серце і віра руска“. — З Русланових поемів М. Шашкевича.

Англійско-німецьке зближене.

(X) Побит англійського міністра війни Гельдена в Берліні в останніх дінях викликає в цілім світі оправдане вражене, а в тім по-биті добачають змагання до порозуміння і ліпших взаємин між Англією і Німеччиною. В політичних і дипломатичних кругах бачать в сих змаганнях політичну подію перворядної досягlosti і тому мимохіть насуваються питання про причини такого нагального звороту, многогранного для світового міра.

Головною причини мирового запобігання Англії в Берліні треба глядіти у внутрішно-політичних відносинах Великої Британії. Ірландці домагаються щораз більше настійчи-во сповнення обіцянок даних їм за поміч відповідні правителству під час останньої конституційної боротьби. І справді в найближчому часі буде в посольській палаті внесена предло-га про ірландську самоуправу („Home Rule“), а тим способом здійснити поставлене Ісааком Бетом (But) в 70-их роках мин. століття домагання на окремий парламент ірландський. Однак проти такої побуди Ірландці ворушить все почуване і розуміння англичан о парламентаризмі. Ірландці мала єдина давніша власний парламент, а тим способом зробила значний відмін в державній цілості, так що його знесення показалося поважною конечно-стю для безпечності Великої Британії. Із сеї подїї славний англійський історик Макалей ви-снув правило, що „в політиці трудно знай-

ти дві так певні засади, як іменно ся, що парламентарне правителство з двома рівними і независимими парламентами не дасть ся погодити“. Сю правду між гордами на свій парламентаризм Англичанами вправді значно вже захищено, а се також правда, що новий будучий парламент ірландський не буде зовсім независимий від лондонського. Однак коли вже раз проломить ся лід державної єдності, то ся змагання до дальнього розширення буде все збільшати ся.

Але в англійськім парламенті можна тепер крім того помічувати що раз сильніше змагання до занепаду політичного імперіалізму. Всюди у великанській державі англійській, в Індії і в Канаді, в Єгипті і в Австралії ви-ринають сильні і впливові сторони, котрі з великою жадобою виживають сеї хвілі, коли будуть могли скинути англійське ярмо. Найбільше клопоту має тепер Англія з Індією. Думали Англичани, що перенесенем столиці індійської в Калькути до Дельгі зроблять важкий удар в осічне гніздо над Гангесом і Брамантурою. А тимчасом страшно помилилися, бо індійський дневник „Bande Bartaram“ бачить в тім першу познаку занепаду британської влади в Індії і день вже п'ята частина не займається виключно хліборобством, але в частині також ловлями, лісництвом і т. п. Хліборобство вельми слабо розвинене так, що в 1910 р. пів мільйона робітників було приневолено покинути край. Тим способом можна пояснити що руський тип англійській щораз щезає і уступає меншому, чорнавому.

В таких обставинах бажає Англія покинути славну політику сего Едварда, а вступити на іншу дорогу, а до того приневолю-

чило політичний характер, то сеї останньої і ють її труdnі відносини, що рівнає ся упоконайманнішої причини приязного зближення.

Англії до Німеччини треба глядіти на наш погляд на господарські області. Мамо величавої флоти і союза з могучими державами європейської суші, не бажає ві оден Англичанин відні в Німеччиною. Булоб се зовсім хибно, додавати причини сего у воєнній перевазі Німеччини. Англійська витворчість може таможному населенню достарчити тільки на шість тижнів потрібної проживи. Після того Англія зовсім зависима від заграниці. Було би отже легко перервати довіз до Англії і тим способом голodom приневолити 45 мільйонов населення до здачі. З певного жерела відомо, що під час воєнної грозди минувшої осені англійське міністерство загран. справ заплатило великих доставників вивозових і довозових домів, чи наслучає війни не привали би на себе поруку виживлення населення.

На се дистало відповідь, що тільки на случай цілковитого знищення німецької флоти можна би обезпечити виживлення населення в Англії. Відносини в Англії можна пояснити кількома числами. З 45½ мільйона населення живе там ¼ по містах а лише ¼ на селі, але їх ся п'ята частина не займається виключно хліборобством, але в частині також ловлями, лісництвом і т. п. Хліборобство вельми слабо розвинене так, що в 1910 р. пів мільйона робітників було приневолено покинути край. Тим способом можна пояснити що руський тип англійській щораз щезає і уступає меншому, чорнавому.

В таких обставинах бажає Англія покинути славну політику сего Едварда, а вступити на іншу дорогу, а до того приневолю-

Отець Петро.

Новеля Казимира Тетмара.

(Дальше).

У літні пополудні отець Петро любив вийти за огорожу приходства, сісти під старим тисом і дивитися ся у схід. Звідси бачив він золотисті збіжі, повні синіх блаватів і червоних маків, рожеві і білі загони ковюшин, зелені луки, пересіні безліччю ріжноварваних квіток, що мерехтіли у соняшнім блеску. Бачив зелений бір, мов під тремтічною, проворою газою золотисто-шмаргдового східства, і десь далеко у мраці синію гори; а недалеко бачив велике, тихе озеро, з легкими від літоту філями, з ненуфарами у берегів, заросле шелестячою трощкою, місцями ясно іскраве, як срібна бляха на сонці, а місцями сиве або сиво-фіолетове. По озері плівали дики качки, чорніочки, як шнуря, на глубоких місцях; над ним струмівали ся у повітря мов завішені мрії..

Отець Петро дивив ся і дивив ся і спершу добачував виразно збіжі і луки, ліс і воду, однак помалу сей великий і ріжноварений

світ починає ему зливати ся в одно, лучити ся, діставав одну спільну красу, блакитну і прозору. Збіжа, цвіти, трави і тіхі круги філь і чаплі на широких білих крилах і стада крикливих чайок і прозорі хмарки і ясно-синє небо, — все те наповняло ему очі і робило в них велику, погідну і незмірно солодку східливість. Отцю Петрові здавалося, мов бін бачив уже не справдішний схід, але душу східства; скорше пару якусь чи мраку з красою землі, ніж саму землю.

А потім сей привид більше духа якочий починає губити ся і розходити ся, а натомісъ в памяті виринали колись бачені образи. В душі отця Петра являлися величезні синяві морські простори, на них кораблі в білими вітрилами, далі венгрії пустині; починали в ній шуміти кедри Ливану і пальми арабських оаз, починали рости мовчазні піраміди і вулькани з червоними, огністими верхами; являлися ся східні, стобарвні міста і мертві, із землі добувані римські городи, і товни людей і давнізвірят; у ній творився якісь лагідний, притемний далечинкою часу хаос вражень і Погортало якесь забуте, якась задума. Нераз із сеї задуми будив его, потягаючи за рясу, семилітній сирота, Гнатко Знайдя, любитель дідуся, висланий нарочно господинею.

— Єгомост!

— А... а що?

— Єгомост спали?

— Е, так лише трохи здрімало ся мені.

— Пані господиня післала мене і просить, щоби єгомость ішли.

— Добре, добре, зараз ідемо.

— Єгомост!

— А що?

— А ци Ісус Христос ходить так по вебі, як єгомость по землі?

— А так.

— А ци Він босий?

— Певно. По що чи боти носив, коли там тепло.

— А ци Він великий?

— Го, го! Як схід!

— А як перун вдерить, то летить Єму поміж пальці ніг?

— А певно, певно.

— А ци добрий?

— Го, го! Як мід.

— А мід добрий?

— Щож? чи ти не коштував?

— А Бог?

— Бог також добрий.

— Ще ліпший?

— Ні, однаково, однаково.

— А Господь Бог великий?

— Такий, як і Ісус Христос.

— Єгомост!

— А що?

— Пані господиня прислали мене і казали, щоби єгомость ішли.

— Добре, добре, ходім!

— Ну, то станьте! Дайте руку! Нома-ленки, бо-сьте старі.

Гнатко брав отця Петра за руку і оба

заняті Божою і людскою службою і то безнастінно, бо отець вікарій студіював дніми і ночами теольгічні твори і мало помогав ему отець Петро не мав богато часу думати про смерть, тим більше, що завсіди заповідав, що від сотки не опустить Господу Богу авідня. Але одного осіннього вечера, коли сонце зайдло, поклавши останні фіолетові плями на темнім небі, отець Петро, котрий перед тим сидів довго мовчики на ганку від огорода, мов у дрімоті, обернув нагло голову до органісти, що сидів напротив него, і сказав поважнішим ніж звичайно голосом:

— Пане Дэнгелевский, мені вдається, що треба йти.

— Куди, коли вільно спітати?

— Ой даліше, ніж звідса до парохіяльної канцелярії. Туди... І рукою показав на цмінтарній мур, що білів ся оподалік.

Дэнгелевский ажнув ся.

— Також щ'є ся отець кановік добродій вигадують! Щоби по правді сказати, то на вівіт не годиться ся. фе! Ще можна в алу годину...

— Ну, побачите, пане Дэнгелевский, органісто клоніцкий, що мені вже треба йти. Вже час, вже і ту тринайцятку мушу Господу Богу відступити.

— О, о! Воліли би єгомость навіть не вимовляти таких прикрайх слів.

— Е, вже бо й час. Саме нині рано я сповідав ся, мов нарочно. І причащає ся. Я готов. По отця вікарого ще також можна буде післати, але треба його красно перепросити

В. Адамський Дивани. — Портиери. — Фіранки. — Стори. — Вопне femma. — Матерії мебльові.

Львів, Інтелль Жоржа

Ціни знижені.

